

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **I. M. B., A.**, IČO X., zastúpeného JUDr. M. Š., advokátom, H., proti žalovanému **S., spol. s r. o., T.**, IČO X., **o zaplatenie 1 259,69 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde v Prievidzi pod sp. zn. 14Cb/145/2009, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/111/2011-164 z 25. apríla 2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/111/2011-164 z 25. apríla 2012 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením odvolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu v Prievidzi č. k. 14 Cb 145/2009-146 z 25. mája 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa žalobe o zaplatenie 382,97 eur s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 169,63 eur od 28. júna 2009 do zaplatenia a s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 213,34 eur od 24. júla 2009 do zaplatenia vyhovel a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi súčasne priznal náhradu trov konania v sume 117,-- eur. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie ceny za vykonané stavebné a betonárske práce v mesiacoch máj a jún 2009 na prestavbe rodinného domu v obci M.. Konštatoval, že súd prvého stupňa nárok žalobcu správne posúdil podľa § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka, nakoľko účastníci uzatvorili ústnu zmluvu o dielo. Žalobca však ním tvrdený počet odpracovaných hodín jednoznačne nepreukázal. Presný počet hodín, ktoré žalobca mal odpracovať, nevyplýva ani z výpovedí svedkov A. R., ktorý na stavbe pracoval a J. C., pre ktorého žalovaný prestavbu domu vykonával, a ktorý sa denne na stavbe nachádzal. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď žalobcovi priznal taký počet odpracovaných hodín, ktoré tvrdil žalovaný.

Odvolací súd sa tiež stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že nebola preukázaná dohoda účastníkov o preplácaní stravného, a že nárok žalobcu je oprávnený len vo výške 1 111,16 eur.

V súvislosti s kompenzačnou námietkou žalovaného v sume 728,19 eur z dôvodu náhrady škody odvolací súd poukázal, že nárok na náhradu škody je možné započítať, len ak je nesporné, že žalobca zodpovedá za škodu, aj keď je výška škody nesporná. Uzavrel, že v danej časti nároku súd prvého stupňa nezistil riadne skutočný stav a jeho záver o tom, že žalobca porušil povinnosť pri betónovaní podláh na hornom podlaží, je zatiaľ predčasný. Nesporne zo znaleckého posudku č. 144/2010 vyplynulo, že na vykonané stavebné práce bol objednaný na konkrétny deň J. C. hrubý betón. Tento disponoval informáciou žalovaného o druhu a množstve betónu. Kamenivo v betóne bolo hrubšie, ako predpisuje norma. Betonárka, ktorá dodala betón, predimenzovala cement, ktorý tiež prevyšoval predpísanú normu. V deň, keď sa práce vykonávali, bolo teplo, podľa znalca sa nemalo betónovať na otvorenej ploche, a žalobca nemal dostatočný počet pracovníkov na vykonanie danej práce. Podľa odvolacieho súdu, súd prvého stupňa prehliadol skutočnosť, že žalovaný listom z 8. júla 2009, ktorý adresoval žalobcovi, špecifikoval škodu z dôvodu vyrovnania nekvalitne vyhladenej betónovej zmesi na 514, 09 eur, taktiež na pojednávaní 3. marca 2010 žiadal započítať sumu 514,-- eur, a až listom z 15. júna 2010 žiadal započítať 728,19 eur. V zmysle uvedeného sa odvolací súd so záverom súdu prvého stupňa, ktorý vyhodnotil započítaciu námietku žalovaného ako dôvodnú, v plnej výške nestotožnil, nakoľko nevyplýval z vykonaného dokazovania. Rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil s poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. s tým, že v novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol s poukazom na ustanovenie § 237 písm. d/ O. s. p. a § 241 ods. 2 písm. a/, písm. b/ O. s. p. napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že žalobou si uplatnil nárok na zaplatenie 1 259,69 eur. Jeho nárok pozostával z ceny stavebných prác za mesiac máj 2009 vo výške 841,62 a stravného vo výške 66,40 (faktúra č. OF-090002 z 19. júna 2009) spolu s DPH 1 080,54 eur a z ceny stavebných prác za mesiac jún 2009 vo výške 179,28 eur a stravného vo výške 13,28 (faktúra č. OF-090003 z 9. júla 2009), čo je spolu s DPH 229,15 eur. Poukázal na rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 14Cb/145/2009-146

z 25. mája 2009, v ktorom prvým výrokom bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 382,97 eur s 9% úrokmi z omeškania ročne, druhým výrokom bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 117,-- eur a v prevyšujúcej časti nárok zamietol. Žalobca podal odvolanie proti zamietajúcej časti nároku o zaplatenie hodinovej odmeny 1 001, 53 eur za mesiac máj (169 hodín krát 4,98 plus 19% DPH) a hodinovej odmeny za mesiac jún v sume 213,34 eur (36 hodín krát 4,98 eur plus 19% DPH). V časti nároku o zaplatenie stravného za 20 a 4 dní z mesiacov máj a jún 2009, čo predstavuje spolu 44,82 eur odvolanie nepodal. V odvolaní namietal nesprávne skutkové zistenie súdu prvého stupňa, ktorý z vykonaného dokazovania nemal za preukázaný skutočný počet žalobcom odpracovaných hodín a vychádzal zo 151,5 hodín, ktoré v konaní odsúhlasil žalovaný. Namietal tiež bezdôvodnosť započítacej námietky v sume 728,19 eur, lebo neporušil žiadnu povinnosť a žalobca nepreukázal skutočnú výšku škody. Žalobca tým, že trval len na nároku na zaplatenie ceny prác (bez stravného), žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a žalobcovi priznať 1 214, 87 eur s príslušenstvom.

Ďalej poukázal na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o nepreukázaní dohody účastníkov o preplácaní stravného a o ustálení nároku žalobcu na sumu 1 111,16 eur. Nesúhlasil však so záverom súdu prvého stupňa o oprávnenosti započítacej námietky, preto postupoval podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.

Vzhľadom na uvedené dovolateľ vyslovil názor, že nakoľko nepodal odvolanie proti prvému výroku súdu prvého stupňa, ktorým mu bola priznaná suma 382,97 eur, ani proti zamietajúcej výroku v časti o zaplatenie 44,82 eur s príslušenstvom, predmetom odvolania sa stal nárok žalobcu na zaplatenie 831,90 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 28. júna 2009 do zaplatenia, o ktorom bolo rozhodnuté v treťom výroku rozhodnutia napadnutým odvolaním. Zrušením rozsudku súdu prvého aj v časti, proti ktorej žalobca nepodal odvolanie, odvolací súd porušil ustanovenie § 212 ods. 1 a ods. 2 O. s. p., podľa ktorých je rozsahom podaného odvolania viazaný a zároveň rozhodol ako funkčne nepríslušný súd o právoplatnej časti výroku rozhodnutia, o ktorej bolo možné rozhodnúť len za základe mimoriadnych opravných prostriedkov.

Podľa dovolateľa odvolací súd tiež pochybil, keď rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p., pretože súdu prvého stupňa nevytkol nesprávne použitie žiadneho do úvahy pripadajúceho ustanovenia právnych prepisov a pochybenie súdu prvého stupňa založil iba na nedostatočne zistenom skutkom stave a nesprávnom právnom posúdení veci. Právna úprava ustanovení § 219, § 220 a § 221 O. s. p. smeruje k záveru, že odvolací súd je povinný rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť podľa § 220 O. s. p., ak prvostupňové rozhodnutie podľa § 219 O. s. p. nepotvrdí, alebo ak v konaní nie je zistený dôvod pre zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa § 221 O. s. p. Opačný postup súdu v konaní môže viesť k tomu, že vec nie je rozhodnutá v primeranej dobe.

Dovolateľ tiež namietal, že súdy porušili zásadu rovnosti účastníkov, keď rovnako neposúdili unesenie dôkazného bremena žalobcu pri preukazovaní množstva vykonanej hodinovej práce a žalovaného pri preukazovaní nároku na náhradu škody, v opačnom prípade by musel byť nárok žalobcu zo započítacej námietky zamietnutý.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.). Dospel pritom k záveru, že z hľadiska jeho prípustnosti, boli splnené zákonné podmienky.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti podľa ust. § 242 ods. 1 O. s. p. V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Podľa ust. § 239 ods. 1 O. s. p., dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, alebo, ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska.

Podľa ust. § 239 ods. 2 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,

b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,

c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa ust. § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

U dovolaním napadnutom uznesení nešlo o prípad prípustnosti dovolania podľa § 239 ods. 1 O. s. p., lebo nešlo o uznesenie, ktorým by bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa, ale ani o potvrdzujúce uznesenie, u ktorého by boli splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 239 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O. s. p. Dovolanie podľa týchto ustanovení teda nie je prípustné.

Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p.

Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až c/ a e/,g/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku, preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

Dovolateľ vo svojom podaní predovšetkým namietal porušenie ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. odvolacím súdom, nakoľko tento súd rozhodol o odvolaní žalobcu nad rozsah podaného odvolania.

Kvalitatívny rozsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu je daný uplatneným dovolacím dôvodom dovolateľa. Dovolacie dôvody neposudzuje dovolací súd iba podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Vzhľadom na túto zákonnú povinnosť dovolací súd skúmal existenciu väd konania, pričom zistil, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté vadou, zakladajúcou prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo.

Súdne rozhodnutia vo veci samej v občianskom súdnom konaní spravidla obsahujú viac výrokov. V dôsledku podaného odvolania dochádza k odloženiu právoplatnosti rozhodnutí. Rozsah odvolania preto určuje suspenzívne účinky odvolania, teda ktorý výrok

(alebo jeho časť, ak ide o deliteľné plnenie) má suspenzívne účinky a naopak, ktorá časť rozhodnutia nadobudla právoplatnosť a nemôže byť predmetom prieskumu v odvolacom konaní. Súkromnoprávnej povahy nárokov, o ktoré v občianskoprávnom konaní ide, zodpovedá úprava ustanovenia § 212 O. s. p., podľa ktorej rozsah možného prieskumu odvolacieho súdu závisí na vôli odvolateľa.

Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie 1 259,69 eur s 9% úrokom z omeškania. Svoju pohľadávku voči žalovanému si vyúčtoval faktúrou č. OF-090002 zo 19. júna 2009 v sume 1 080,54 eur, pričom táto predstavovala hodnotu 169 odpracovaných hodín po 4,98 eur a stravné 66,40 eur s DPH za mesiac máj 2009 a faktúrou č. OF-090003 z 9. júla 2009 v sume 229,15 eur, ktorá predstavovala hodnotu 36 odpracovaných hodín po 4,98 eur a stravné 13,28 eur s DPH za mesiac jún 2009. Hodnotu celkom vyfakturovanej sumy 1 309,69 eur znížil o 50,-- eur na 1 259,69 eur, z dôvodu uznania pohľadávky žalovaného.

Okresný súd v Prievidzi rozsudkom č. k. 14Cb/145/2009-146 z 25. mája 2011 žalobe o zaplatenie 382,97 eur s príslušenstvom vyhovel a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalobca, v ktorom uviedol, že sa odvoláva proti zamietajúcej časti výroku rozsudku v rozsahu 831,90 eur (zaplatenie hodnoty odpracovaných hodín vyúčtovaných faktúrou č. OF-090002 zo 19. júna 2009) a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a priznať mu 1 214,87 eur (831,90 eur plus 382,97 eur).

Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 8Cob/111/2011-164z 25. apríla 2012 uvedený rozsudok súdu prvého stupňa na odvolanie žalobcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že námietka žalobcu, uvedená v dovolaní, je dôvodná. Nakoľko predmetom konania je deliteľné plnenie a pre aplikáciu ustanovenia § 212 ods. 2 O. s. p. nie sú splnené podmienky, dovolací súd procesne pochybil, keď svojím rozhodnutím zrušil všetky výroky rozsudku súdu prvého stupňa v rozsahu 1 259,69 eur, napriek skutočnosti, že žalobca obmedzil svoje odvolanie sumou 831,90 eur. V časti nároku, proti ktorej odvolanie nepodal, sa rozhodnutie stalo právoplatné.

Uvedený vadný procesný postup odvolacieho súdu, ktorý napĺňa ustanovenie § 237 písm. d/ O. s. p., je dôvodom, pre ktorý najvyšší súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie postihnuté takouto vadou, nie je možné považovať za správne a táto procesná vada konania je odstrániteľná len zrušením rozhodnutia vydaného v konaní, v ktorom k nej došlo. So zreteľom na uvedené, dovolací súd považoval za nadbytočné zaoberať sa ďalšími dovolacími dôvodmi dovolateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods. 2 O. s. p. a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí o veci (§ 243b ods. 5 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. januára 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r..
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová